

การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยววัดสมานรัตนาราม
อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

**The Study of Level of Satisfaction of Thai Tourists Toward the Tourism at Samarnratanaram
Temple, Amphora Mueang, Chachoengsao Province**

กัญญาพัชร วุฒิยา

Kanyaphach Woothiya

อาจารย์ประจำ หลักสูตรบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ ถนนประชาพัฒนา

แขวงทับยาว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10570

*Lecturer in Bachelor of Business Administration (Tourism Management) of Business Administration Faculty, Bangkok Suvarnabhumi
University, Prachapattana Rd., Tamyao , Latkrabang, Thailand 10570*

E-mail: phanita.phakdi@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยว วัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยว วัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามแนวทางของ ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด (4p's) และเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาด้านต่างๆและนำข้อมูลที่ได้ไปใช้สร้างแรงจูงใจและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยววัดสมานรัตนารามมากขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 20 – 30 ปี มีสถานภาพโสด มีการศึกษาดำรงปริญญาตรี ประกอบอาชีพนักเรียนนักศึกษา มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท นักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยววัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ มากที่สุด รองลงมาคือพอใจในรับมาก ได้แก่ ด้านราคา ด้านสถานที่ และด้านการบริการการประชาสัมพันธ์ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความพึงพอใจนักท่องเที่ยว วัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา

Abstract

The study of level of satisfaction of Thai tourists in visiting at Samarnratanaram temple , Amphor Muang , Chachoengsao Province has two the objectives: 1) to study the level of satisfaction of Thai tourists in visiting Wat Samarnratanaram , Amphor Muang , Chachoengsao Province on Marketing Mixed Factors (4Ps) and 2) to prepare

guideline to develop the marketing techniques for Wat Samarnrattanam as the tourist attraction. There were a total of 400 Thai tourists who answered the questionnaires. The majority of respondents were female, students, age ranged from 20-30 years old, and with an income average between 10,001-20,000 Baht per month. The highest tourist's satisfaction level was the product, but the high satisfaction levels were the price, place and promotion, respectively.

Keywords: satisfaction, tourism, Wat Samarnrattanam

1. บทนำ

ตลาดนักท่องเที่ยวถือเป็นตลาดที่สำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย ในปัจจุบันนี้เกิดการแข่งขันที่สูงมากในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หากแต่ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีทรัพยากรที่ได้เปรียบกว่าประเทศอื่นๆ แต่ละจังหวัดจะมีเอกลักษณ์ของตนเองทำให้เกิดการท่องเที่ยวขึ้นซึ่งเป็นรายได้ที่สำคัญโดยเฉพาะแก่ชุมชนในจังหวัดนั้นๆ การที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักที่รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนเพื่อนำรายได้เข้าสู่ประเทศและแข่งขันกับนานาประเทศได้ ทำให้เกิดการตอบสนองของภาครัฐและภาคธุรกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศ นำไปสู่กลยุทธ์การพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวของทุกจังหวัด (สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวไทย: ออนไลน์)

ในแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้มุ่งเน้นการท่องเที่ยวที่จะเห็นได้จากยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมบูรณ์และยั่งยืน ในข้อที่ 3 การปรับโครงสร้างภาคบริการ ให้เป็นแหล่งรายได้หลักของประเทศ โดยการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของภูมิภาค บนฐานความโดดเด่นและหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และ

ความเป็นไทย เน้นการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถานเชิงกลุ่มพื้นที่ และส่งเสริมเอกลักษณ์ความเป็นไทย ทั้งการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตชุมชนและภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อสร้างสินค้าท่องเที่ยวใหม่ๆ แก่ธุรกิจการท่องเที่ยวไทย และเป็นแหล่งการท่องเที่ยวของตลาดท่องเที่ยวโลก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ: ออนไลน์) ไม่พบการอ้างอิงในท้ายบทความ

สำหรับจังหวัด ฉะเชิงเทราหรือที่นิยมเรียกกันว่า "แปดริ้ว" เคยเป็นเมืองหนึ่งที่อยู่ใต้นาจนการปกครองของขอมมาก่อน ในสมัยอิทธิพลของอาณาจักรลพบุรี (ขอม) เมืองฉะเชิงเทราตั้งอยู่สองฝั่งแม่น้ำบางปะกง เป็นไปได้ว่าชาวเมืองสมัยโบราณอาจจะเรียกชื่อแม่น้ำบางปะกงว่า คลองลึกหรือคลองใหญ่ ตามลักษณะที่มองเห็นแต่ด้วยอิทธิพลเขมรจึงได้เรียกชื่อแม่น้ำเป็นภาษาเขมรว่า "สตึงตรง หรือ ฉตริงเทรา" ซึ่งแปลว่า คลองลึก นั่นเอง ครั้นเรียกกันไปนาน ๆ เสียงเลยเพี้ยนกลายเป็น "ฉะเชิงเทรา" แต่ก็มีความเห็นอื่นที่แตกต่างออกไปว่าชื่อ "ฉะเชิงเทรา" น่าจะเพี้ยนมาจาก "แสงเซรา" หรือ "แสงเซา" หรือ "แสงเซา" อันเป็นชื่อเมืองที่สมเด็จพระบรมราชาธิราช เสด็จไปได้ตามที่พระราชพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐกล่าวไว้มากกว่า

ส่วนความเป็นมาของชื่อ "แปดริ้ว" ก็มีเล่าขานกันมาหลายกระแส บ้างก็ว่าได้ชื่อว่าเมืองแปดริ้วก็เพราะขนาดอันใหญ่โตของปลาช่อนที่ชุกชุมเมื่อนำมาแต่ จะต้องแลถึงแปดริ้ว หรือไม่ก็ว่ามาจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง "พระรถเมรี" เล่าว่ายักษ์ฆ่านางสิบสองแล้วฆ่าเหล่าศพออกเป็นชิ้น ๆ รวมแปดริ้ว ทิ้งลอยไปตามลำน้ำท่าลาดสำหรับข้อสันนิษฐานการตั้งเมืองละโว้เมืองราช ปรากฏครั้งแรกในสมัยกรุงศรีอยุธยา ในฐานะหัวเมืองชั้นในหรือเมืองจัตวา ในแผ่นดินของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ.1991-2031) แต่สำหรับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ปรากฏชัดเจนในสมัยพระนเรศวรมหาราชที่ใช้ เมืองละโว้เมืองราชเป็นที่รวบรวมไพร่พล เมื่อ พ.ศ.2136 ด้วยชัยภูมิของเมืองที่เหมาะสมแก่การทำสงครามกองโจร ทำให้ละโว้เมืองราชเป็นเมืองหน้าด่านที่ใช้ป้องกันศัตรู ปกป้องเมืองหลวง จวบจนสู่การปกครองระบบประชาธิปไตยในปี พ.ศ.2475 และในปี พ.ศ.2476 มีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ส่วนภูมิภาค คำว่าเมืองเปลี่ยนเป็นจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ครองเมือง หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2495 ซึ่งเป็นปีที่มีการตั้งภาคครั้งสุดท้ายของไทย ละโว้เมืองราชได้รับเลือกเป็นสถานที่ภาคมีเขตความรับผิดชอบ 8 จังหวัด ซึ่งนับเป็นบทบาทที่สำคัญทางประวัติศาสตร์การปกครองของจังหวัดละโว้เมืองราช (สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวไทย: ออนไลน์) ไม่พบการอ้างอิงในท้ายบทความ

วัดสมานรัตนาราม (ใหม่ขุนสมาน) ตั้งอยู่ตำบลบางแก้ว อำเภอมะนัง จังหวัดระยอง การเดินทาง จากกรุงเทพฯ ไปตามทางหลวงหมายเลข 34 (ถนนสายบางนา – ตราด) จากนั้นเลี้ยวเข้าทางหลวงหมายเลข 314 (บางปะกง – ระยอง) ระยะทาง 90 กิโลเมตร หรือจากกรุงเทพฯ ไปตามทางหลวงหมายเลข 34 (ถนนสายบางนา – ตราด) จากนั้นเลี้ยวเข้าทางหลวง

หมายเลข 314 (บางปะกง – ระยอง) ระยะทาง 90 กิโลเมตร เป็น วัดที่มีองค์พระพิฆเนศปางนอนเสวยสุกที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย สูง 16 เมตร ยาว 22 เมตร เนื้อชมพู เป็นพระพิฆเนศปางนอนเสวยสุก ลักษณะกึ่งนั่งนอนตะแคง โดยพระหัตถ์ซ้าย ถืองาช้าง พระหัตถ์ขวาถือดอกบัวรอบฐานมีปางต่างๆ 32 ปางให้ชมภายใต้ฐานพระพิฆเนศ ได้เปิดให้ประชาชนสักการะกราบไหว้

พระพิฆเนศปางนอนเสวยสุก ซึ่งปางนอนนั้นมีความหมายว่า เป็นปางที่ ประทานความมีกินมีใช้ เงินทองไม่ขาดมือ อยู่อย่างสุขสบาย อิมหันตสาราญ ขจัดปัญหา ไม่มีเรื่องให้วุ่นวายใจจะนำความความสุขสบายมาสู่ผู้บูชา ถือเป็นมหามงคล สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่อยู่คู่ประชาชนในจังหวัดระยองและ ริมแม่น้ำมีศาลาที่ประดิษฐานองค์พระพิฆเนศปางนอน มีพระพุทธรูปให้ประชาชน ได้กราบ ไหว้สักการะขอพร ถ้านักท่องเที่ยวสังเกตหน้าฐานพระพิฆเนศ จะเห็นปูนปั้นรูปหนู อยู่สองตัว ที่ยื่นทำมือป้องหูไว้ ตามประวัติเล่าว่า พระพิฆเนศมีหนูเป็นบริวาร และในความเชื่อของผู้ที่เคารพและสักการะขอพรเป็นประจำ เชื่อว่า ถ้าอยากได้สิ่งใด ขอพรสิ่งใดให้สมหวัง ให้ไปกระซิบที่หูหนู แล้วหนูนำความไปบอกท่านพระพิฆเนศให้ประทานสิ่งที่ต้องการกลับมา และที่สำคัญอย่าลืมนัดสินบนหนูด้วย โดยการทำบุญใส่ตู้ที่วางไว้ด้านหน้า นอกจากวัดสมานรัตนารามจะมีพระพิฆเนศปางนอนเสวยสุกแล้ว ยังมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คือ หลวงพ่อองค์ดำ พระพุทธรูปประจำจังหวัด ประดิษฐานจังหวัดละโว้ องค์ หลวง พ่อโต องค์ใหญ่ที่สุดในระยอง หลวงพ่อ ประทานพรขอโชคลาภและให้สุขภาพแข็งแรง จะเข้โหราพยากรณ์ ประทานเรื่อง โชคลาภการค้าขาย ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณวัดนี้ด้วย เมื่อเรามาที่นี่แล้วควรไหว้ให้ครบ เพื่อความเป็นสิริมงคลกับชีวิต มีบริการท่องเที่ยวชม แม่น้ำบาง

ประภัง และด้านหน้าทางเข้าจะมีรูปปั้น พระราหูที่ใหญ่ที่สุดในประเทศอีกด้วย (สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวไทย: ออนไลน์) ไม่พบการอ้างอิงในท้ายบทความ

ปัจจุบันวัดสมานรัตนารามเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วโลก ทำให้วัดสมานรัตนารามเป็นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทย ในการเดินทางมาท่องเที่ยวกราบไหว้สักการะองค์พระพิฆเนศ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อเป็น กรณีศึกษา ผู้วิจัยจึงจัดทำวิจัยขึ้นในหัวข้อ ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเที่ยววัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยจะดำเนินการตามแนวทางของปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด (4p's) เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาในด้านการตลาด สร้างแรงจูงใจและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว วัดสมานรัตนารามมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์

เพื่อการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยววัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด (4p's)

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ คือ สตินักท่องเที่ยวในการมาท่องเที่ยววัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 35,000 คน (สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวไทย : ออนไลน์) ไม่พบการอ้างอิงในท้ายบทความ

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (ขจริน บุนนาค, 2546: 4) ดังนั้นสถิติ

นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยววัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 35,000 คน กำหนดขนาดตัวอย่างด้วย สูตร Taro Yamane ขนาดกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวในการมาท่องเที่ยววัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้จำนวน 400 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สร้างขึ้นจากวัตถุประสงค์และกรอบแนวความคิดปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (4p's) โดยตรวจสอบค่านี้ด้วย IOC จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านนำข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.6 มาใช้งานและนำแบบสอบถามไปทดสอบค่า Alpha Coefficient ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.897

การวิเคราะห์ข้อมูล จะใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอ้างอิง คือ t-test, f-test, ANOVA โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Level or Significance)

4. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์เรื่อง " การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยววัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา" สามารถสรุปผลการวิเคราะห์และอธิบายได้ดังนี้

4.1 นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 มีอายุ 21 – 30 ปี จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.25 และมีสถานภาพโสด จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ

58.25 ซึ่งมีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.75 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.25

4.2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยววัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับความพึงพอใจในด้านส่วนประสมทางการตลาด (4p's) อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72

4.3 นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน โดยด้านผลิตภัณฑ์พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเที่ยววัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07 เมื่อพิจารณาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเที่ยววัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ (ประติมากรรม) ซึ่งนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อองค์พระพิฆเนศปางเสวยสุข ที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.64 รองลงมาคือนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อพระพิฆเนศรอบฐาน 32 ปาง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 และอันดับสุดท้ายนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อพระราหู อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 เมื่อพิจารณาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเที่ยววัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ (จิตรกรรม) นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจต่อภาพวาดจิตรกรรมฝาผนัง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.15 และมีความพึงพอใจต่อความรู้ที่ได้รับจากภาพจิตรกรรมฝาผนัง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 นักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเที่ยววัดสมานรัตนาราม

จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ (ศาสนสถาน) นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจต่อความสวยงามของพระอุโบสถหลังใหม่ ที่อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 และมีความพึงพอใจต่อความสวยงามของศาลพ่อปู่ฤๅษี (พ่อแก่อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.82

4.3.1 ด้านราคาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเที่ยววัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับความพึงพอใจด้านราคา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.62 เมื่อพิจารณาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเที่ยววัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับความพึงพอใจด้านราคา (ค่าบริการ) นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของราคาค่าบริการรถเรือที่อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.74 และมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของราคาค่าบริการรถรับ-ส่ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.52 นักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเที่ยววัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับความพึงพอใจด้านราคา (สินค้า / ค่าของที่ระลึก) นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของราคาเครื่องบูชาที่อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.71 และมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของราคาอาหารและเครื่องดื่ม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.52

4.3.1 ด้านสถานที่พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเที่ยววัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับความพึงพอใจด้านสถานที่ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.61 เมื่อพิจารณาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเที่ยววัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับความพึงพอใจด้านสถานที่ (สถานที่) นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจต่อทัศนียภาพที่สวยงามภายในอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมาคือนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อสถานที่จอดรถเพียงพอ

คือนักท่องเที่ยวที่อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.71 และอันดับสุดท้ายมีความพึงพอใจต่อความสะอาดของห้องน้ำ-สุขา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.52

4.3.2 ด้านการบริการและการประชาสัมพันธ์พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเที่ยววัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับความพึงพอใจด้านการบริการและการประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.57 เมื่อพิจารณาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเที่ยววัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับความพึงพอใจด้านการบริการและการประชาสัมพันธ์ (การบริการ) นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจต่อการให้บริการข้อมูลของเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รักษาความอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.53 นักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเที่ยววัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับความพึงพอใจด้านการบริการและการประชาสัมพันธ์ (การประชาสัมพันธ์) นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจต่อมีเว็บไซต์แนะนำสถานที่ของวัดสมานรัตนาราม อย่างละเอียด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวที่มีความพึงพอใจต่อรับทราบข้อมูลจากตัวบุคคล เช่น เพื่อน ญาติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.70 และอันดับสุดท้ายนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อรับทราบข้อมูลของวัดสมานรัตนาราม จากวิทยุ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.35

5. อภิปรายผล

การวิจัยการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยววัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญมาอภิปราย ได้ดังนี้

นักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยววัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่ เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ (ประติมากรรม) องค์พระพิฆเนศปางเสวยสุขมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สำหรับการทดสอบสมมติฐานข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า เพศ ที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยววัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรกมล มนูญจน์ (2554: บทคัดย่อ) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการเที่ยวชมวัดพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการมาเที่ยวชมวัดพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดเป็นเพศหญิง จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 61.13 มีอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 44.04 นับถือศาสนาพุทธ มีจำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 74.61 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือมีจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 49.75 ผู้มีรายได้ต่อเดือน 30,001-40,000บาท มีจำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.68 นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจต่อการมาเที่ยวชมวัดพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายปัจจัยย่อยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้บริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านสถานที่ เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา และรายได้

6. บทสรุป

จากผลการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง "ศึกษาความพึงพอใจนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยววัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา" ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวที่วัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ดังนี้

6.1 ควรมีการเพิ่มเติมป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง รวมทั้งปรับปรุงถนนในเส้นทางที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

6.2 ควรมีการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ถนน การขนส่ง

6.3 ควรมีการประสานงานกับบริษัทนำเที่ยวเอกชนและหน่วยงานภาครัฐ เพื่อทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมากยิ่งขึ้น

6.4 ควรมีการอนุรักษ์และรักษาเอกลักษณ์ของท้องถิ่นด้านต่างๆ รวมถึงสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอยู่ เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่ยังคงเป็นธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมต่างๆ

6.5 ควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยว

จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยววัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อนำไปประยุกต์และปรับเปลี่ยนให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยสามารถนำไปเปรียบเทียบกับผู้ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ได้ ส่วนผู้ประกอบการนั้นสามารถตรวจสอบดูปริมาณ

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวใน 1 รอบปีได้ เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างครบถ้วนและดีที่สุด

6.6 ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการเดินทางมาท่องเที่ยววัดสมานรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

7. เอกสารอ้างอิง

ขจาริน บุญนาค. (2546). spss for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. (ฉบับปรับปรุงใหม่) กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรกมล มนูญจน์. (2554). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการเที่ยวชมวัดพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ เศรษฐศาสตร์มหบัณฑิตย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวไทย: (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://www.chachoebgsao.go.th>. (สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 พฤษภาคม 2556)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <http://www.chachoebgsao.go.th>. (สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 มีนาคม 2556)